

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

DANSSTUDIES

MODEL 2014

PUNTE: 100

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 8 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit TIEN vrae. Beantwoord slegs AGT vrae.
2. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings:

AFDELING A: Bestaan uit VYF vrae.
Let daarop dat jy 'n keuse het tussen VRAAG 4 en VRAAG 5 in hierdie afdeling. Indien jy beide vrae beantwoord, sal slegs die eerste vraag wat beantwoord is, nagesien word.
AFDELING B: Bestaan uit VYF vrae.
Let daarop dat jy 'n keuse het tussen VRAAG 7 en VRAAG 8 in hierdie afdeling. Indien jy beide vrae beantwoord, sal slegs die eerste vraag wat beantwoord is, nagesien word.
3. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
4. Lees elke vraag aandagtig deur en let op wat vereis word.
5. Jy mag rowwe beplanning in die ANTWOORDEBOEK doen. Trek 'n streep deur enige werk wat NIE nagesien moet word NIE.
6. Jy sal geassesseer word op jou vermoë om:
 - Goeie Afrikaans te gebruik (Skryf slegs in een taal.)
 - Inligting te organiseer en duidelik oor te dra
 - Die spesifieke formaat te gebruik wat in bepaalde vrae vereis word
 - Spesialis-dansterminologie te gebruik, waar nodig
7. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: VEILIGE DANSPRAKTYK EN GESONDHEIDSORG**VRAAG 1**

Jy het in al jou dansklasse van veilige danspraktyke geleer.

Beantwoord die volgende vrae:

- 1.1 Daar vind sekere veranderinge in jou liggaam plaas wanneer jy begin om groot, herhalende bewegings uit te voer.
Identifiseer en verduidelik VIER belangrike veranderinge wat tydens opwarming vir dans in die liggaam plaasvind. (4)
- 1.2 Verduidelik kortliks DRIE van die algemeenste faktore wat tot dansbeserings tydens 'n dansklas of dansuitvoering bydra. Gee redes vir ELKE faktor. (3 x 2) (6)
[10]

VRAAG 2

Alle dansers moet fiksheid op alle terreine ontwikkel om bewegings bedrewe en van hoogstaande kwaliteit uit te voer.

- 2.1 Gee 'n duidelike definisie van die begrip *kardiorespiratoriese uithouvermoë*. (2)
- 2.2 Verduidelik VIER maniere waarop 'n danser hierdie fiksheidskomponent in die dansklas sowel as daarbuite kan ontwikkel. (2 x 2) (4)
- 2.3 Verduidelik kortliks DRIE voordele van hierdie fiksheidskomponent vir 'n danser se opvoering. (3)
[9]

VRAAG 3

Voeding en hidrering is uiters belangrike elemente wat tot 'n danser se opvoering bydra.

- 3.1 Noem die VYF hoofvoedselgroepe wat dansers by hul daaglikse dieet moet insluit sodat hulle op hul beste in die klas kan dans. Beskryf kortliks waarom ELKE voedselgroep noodsaaklik is. (½ x 10) (5)
- 3.2 Bespreek die behoefte aan bykomende hidrering vir dansers en die gevolge van dehidrasie. (3)
- 3.3 Na jou mening, waarom kan dansers geneig wees om eetversteurings te ontwikkel? Gee DRIE duidelike redes. (3)
[11]

LET WEL: Jy het 'n keuse tussen VRAAG 4 en VRAAG 5. Beantwoord slegs EEN van hierdie vrae.

VRAAG 4

- 4.1 Noem DRIE ontspanningstegnieke wat doeltreffend gebruik kan word om 'n danser te help om stres en spanning te bestuur. (3)
- 4.2 Bespreek hoe stres en spanning 'n danser se houding in die dansklas negatief kan beïnvloed en sy/haar prestasievermoëns beperk. Gee VIER duidelike redes. (4)
- 4.3 Waarom is die volgende begrippe belangrik in dans?
- 4.3.1 Toewyding om elke dag te oefen (1)
- 4.3.2 Toewyding aan dansbeweging (1)
- 4.3.3 Toewyding aan ander lede van die dansklas (1)
- [10]**

OF

VRAAG 5

Dansers moet weet hoe hul gewigte en spiere funksioneer om hul dansbewegings te verstaan en dit veilig en korrek uit te voer. Bestudeer die foto hieronder en beantwoord die vrae.

[Bron: absolutepilateswithleslie.com]

- 5.1 Watter tipe gewrig kom in die skouer en heup voor? (1)
- 5.2 Watter tipe gewrig kom in die elmboog en knie voor? (1)
- 5.3 Noem die hoofspiergroep wat vir die buiging/fleksie van die knie verantwoordelik is. (1)
- 5.4 Noem die hoofspiergroep wat vir die ekstensie/strekking van die knie verantwoordelik is. (1)
- 5.5 Watter anatomiese aksie vind in die danser se enkels plaas? (1)
- 5.6 Watter hoofspier is vir hierdie aksie verantwoordelik? (1)
- 5.7 Noem EEN aksie wat in die danser se bolyf plaasvind. (1)
- 5.8 Watter hoofspier is verantwoordelik vir die aksie van die danser se kop? (1)
- 5.9 Na jou mening, is hierdie danser se armbewegings goed belyn? Motiveer jou antwoord deur TWEE duidelike redes te gee. (2)
- [10]**

TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: DANSGESKIEDENIS EN -GELETTERDHEID

VRAAG 6

In Dansstudies van graad 10 tot 12 het jy van TWEE verskillende dansvorme geleer. Een hiervan was Afrika-danse.

Beantwoord die volgende vrae:

- 6.1 Noem jou hoofdans wat jy in die klas by die skool opgevoer het, byvoorbeeld Afrika-danse/kontemporêre danse/klassieke ballet/Spaanse danse.
- 6.2 Noem SEWE faktore wat die geskiedenis of ontwikkeling van jou hoofdans duidelik beskryf. (7)
- 6.3 Bespreek VIER van die beginsels, kenmerke of styl van jou hoofdans en vergelyk dit met die beginsels, kenmerke of styl wat in die praktiese assesseringstaak (PAT) vir Dansstudies gebruik word – kruiskulturele/inheemse danse wat jy bestudeer het ('n tweede dansvorm). (4 x 4) (8)

[15]

LET WEL: Jy het 'n keuse tussen VRAAG 7 en VRAAG 8. Beantwoord slegs EEN van hierdie vrae.

VRAAG 7

In graad 10 tot 12 het jy Suid-Afrikaanse en internasionale danswerke uit die voorgeskrewe lysie bestudeer. Kies EEN van die danswerke hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

SUID-AFRIKAANSE CHOREOGRAWE	DANSWERKE
Veronica Paeper	<i>Orpheus in the Underworld</i>
Vincent Mantsoe	<i>Gula Matari</i>
Alfred Hinkel	<i>Last Dance (Bolero)/I am Cinnamon</i>
Sylvia Glasser	<i>Tranceformations</i>
Gary Gordon	<i>Bessie's Head</i>
Mavis Becker	<i>Flamenco de Africa</i>
Hazel Acosta	<i>Blood Wedding</i>
Carolyn Holden	<i>Imagenes/Blood Wedding</i>
Gregory Maqoma	<i>Four Seasons</i>

INTERNASIONALE CHOREOGRAWE	DANSWERKE
George Balanchine	<i>Apollo of Agon</i>
Alvin Ailey	<i>Revelations</i>
Martha Graham	<i>Appalachian Spring of Lamentation</i>
Christopher Bruce	<i>Ghost Dances of Rooster</i>
Marius Petipa en Lev Ivanov	<i>Swan Lake</i>
Vaslav Nijinsky	<i>Le Sacre du Printemps</i>
Paul Taylor	<i>Esplanade</i>
Jiri Kylian	<i>Stamping Ground</i>

- 7.1 Gee die naam van die danswerk wat jy in jou antwoord gebruik.
- 7.2 Beskryf kortliks die samevatting/sinopsis/bedoeling van hierdie danswerk/die redes waarom die choreograaf hierdie werk geskep het. (4)
- 7.3 Beskryf die musiek/begeleiding wat in hierdie werk gebruik word.
- Sluit die volgende by jou antwoord in:
- Die naam van die komponis/groep (1)
 - Die style/genre van die musiek. Is dit lewendig uitgevoer of is dit vooraf opgeneem? ($\frac{1}{2} \times 2$) (1)
 - 'n Beskrywing van die instrumentasie/begeleiding wat gebruik word (1)
 - Hoe die musiek/begeleiding tot die algehele impak van die danswerk bygedra het. Regverdig jou antwoord. (2)
- 7.4 Hoe het die choreograaf produksie-elemente gebruik om tot die impak/betekenis/simboliek van hierdie werk by te dra? Beskryf DRIE produksie-elemente in besonderhede. (3 x 2) (6)
- 7.5 Evalueer hoe die choreograaf beweging gebruik het om die boodskap in hierdie danswerk oor te dra. Gee VYF gemotiveerde voorbeelde uit hierdie danswerk. (5)
[20]

OF

VRAAG 8

Beantwoord die vrae hieronder oor die Suid-Afrikaanse danswerk, *Four Seasons*, deur Gregory Maqoma.

- 8.1 ' 'n Eenvoudige stuk, en dit dra 'n kragtige boodskap oor oor hoe die wêreld aan die genade van mensehande uitgelewer is.'
- Brei uit op die stelling hierbo deur 'n kort beskrywing te gee van die samevatting/sinopsis van hierdie werk, en gee DRIE voorbeelde wat in die produksiesamevatting gebruik is wat dit uitbeeld. (3)
- 8.2 Kies EN noem slegs TWEE van die vier seisoene wat in hierdie werk opgevoer word, en gee jou mening oor hoe die choreograaf hierdie seisoene uitgebeeld het. Jy mag beligting/kostuums/stel-effekte, ensovoorts insluit. Jy moet bewegingswoordeskat in jou antwoord insluit. (2 x 5) (10)
- 8.3 Die orkes en musiek speel 'n belangrike rol om stemming en atmosfeer in die produksie bekend te stel. Skryf VIER verduidelikings van hoe dit bewerkstellig word, in besonderhede neer. (4)
- 8.4 Evalueer DRIE van Gregory Maqoma se hoofbydraes tot dans in Suid-Afrika. (3)
[20]

VRAAG 9

In graad 10 tot 12 het jy Suid-Afrikaanse en internasionale choreografe uit die voorgeskrewe lys bestudeer. Kies EEN choreograaf hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

MOENIE Gregory Maqoma kies as jy VRAAG 8 beantwoord het NIE.

SUID-AFRIKAANSE CHOREOGRAFE	INTERNASIONALE CHOREOGRAFE
Veronica Paeper	George Balanchine
Vincent Mantsoe	Alvin Ailey
Alfred Hinkel	Martha Graham
Sylvia Glasser	Christopher Bruce
Gary Gordon	Marius Petipa en Lev Ivanov
Mavis Becker	Vaslav Nijinsky
Hazel Acosta	Paul Taylor
Carolyn Holden	Jiri Kylian
Gregory Maqoma	-

- 9.1 Gee die naam van die choreograaf wat jy in jou antwoord gebruik.
- 9.2 Beskryf DRIE van die grootste invloede op sy/haar vroeë dansopleiding wat 'n impak op hierdie choreograaf se dansloopbaan gehad het. (3)
- 9.3 Noem dansgeselskappe waarmee hierdie choreograaf tydens sy/haar loopbaan saamgewerk het en sy/haar rol in/bydrae tot hierdie geselskappe. Noem VYF hoofaspekte. (5)
- 9.4 Beskryf VIER van die dansstyl(e) en spesifieke kenmerke wat hierdie choreograaf in sy/haar danswerke gebruik. Staaf jou antwoord met voorbeelde uit enkele van sy/haar werke. (4)
- 9.5 Noem DRIE belangrike bydraes wat hierdie choreograaf na jou mening tot dans gemaak het of DRIE toekennings wat deur die danswêreld gemaak is. (3)

[15]

VRAAG 10

Jy het van graad 10 tot 12 jou eie danswerke ge choreografeer.

Beskryf hoe dansers/choreografe die volgende elemente in 'n danswerk kan gebruik:

- 10.1 Tyd. Gee DRIE voorbeelde van hoe dit gebruik kan word. (3)
- 10.2 Krag. Gee DRIE voorbeelde van hoe dit gebruik kan word. (3)
- 10.3 Ruimte. Gee VIER voorbeelde van hoe dit gebruik kan word. (4)

[10]

TOTAAL AFDELING B: 60
GROOTTOTAAL: 100